

De la formació i la ciència a l'acció

Jornada

*“Construint una universitat compromesa i crítica:
Aprenentatge Servei i Objectius de Desenvolupament Sostenible”*

Josep M. Vilalta

Associació Catalana d'Universitats Públiques
Global University Network for Innovation

1. La Universitat i els ODS

- Les universitats i la ciència són essencials per a la consecució dels ODS
- Les universitats gaudeixen d'una posició única i estratègica en la societat
- Capacitat de contribuir de manera àmplia i holística als ODS
- Les universitats són promotores de canvi a escala local, regional i internacional i de desenvolupament econòmic, millora social i benestar
- Dins les universitats s'hi troba el gran potencial de la nostra societat.

Espanya
1,4m
estudiants
universitaris

Catalunya
230.000
estudiants
universitaris

Al món
2014: 207m
2025: 262m
(UNESCO)

Gran capacitat d'impacte → construint una *generació transformadora*

2. La Universitat, els ODS i l'ApS

Segons la guia editada per SDSN Australia, Nova Zelanda i Pacífic *"Getting Started with the SDGS in Universities"*, els principals rols de les universitats en relació amb els ODS són:

1. Produir i disseminar el coneixement necessari (recerca i innovació)
2. Dotar els estudiants amb les eines i capacitats, així com també la motivació per assolir els ODS
3. Adoptar institucionalment els principis dels ODS
4. Proporcionar lideratge intersectorial

- L'ApS permet concretar la missió de la responsabilitat social de la universitat i materialitzar un model d'universitat en permanent relació i compromesa amb la societat que l'envolta.
- L'ApS permet dotar els estudiants amb eines i capacitats essencials d'una manera pràctica i compromesa amb la societat

3. Formació universitària, ODS ApS: aprenentatges i competències clau

“Els ODS només s’assoliran amb la participació activa de tots els ciutadans i ciutadanes i per a que això passi, ens hem de dotar d’un seguit d’eines, actituds, competències i valors”

ApS → desenvolupar competències clau → ODS

“Aprentatge actiu en entorns reals” - “aprendre fent un servei a la societat” → Existència d’un repte o problema a solucionar (element clau ApS). Els ODS en el seu conjunt (17) i cada fita (169) suposen grans reptes per a tots nosaltres. Aquests reptes es poden desglossar localment.

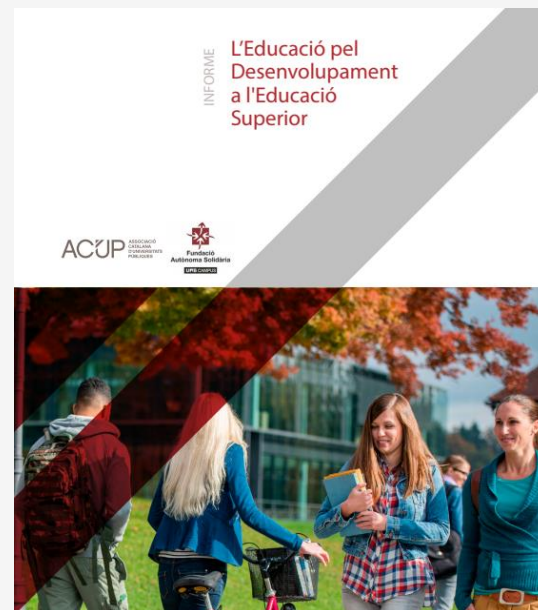
→ Desenvolupament de **competències clau** (document UNESCO Education for Sustainable Development: Learning Objectives) *Pensament sistèmic, competència preventiva, normativa, estratègica, de col·laboració, de pensament crític, de consciència d’un mateix, de resolució de conflictes integrada.*

Objectius d’aprenentatge específics per als ODS: dominis cognitiu, socioemocional i conductual (competències d’acció)

4. Les universitats públiques catalanes: compromís i responsabilitat social a escala local i global (I)

- Comissió Responsabilitat Social Universitària
- Declaració (maig 2017) “El Compromís de les Universitats Catalanes amb els ODS: Cap a una Educació Transformadora per a un Món Nou”
- Informe “L’Educació pel Desenvolupament a l’Educació Superior”
- Web www.ods.cat

4. Les universitats públiques catalanes: compromís i responsabilitat social a escala local i global (II)

Xarxa d'Aprenentatge Servei de les universitats catalanes - ACUP

La Xarxa ApS(U)CAT) neix el juliol de 2015 amb l'objectiu d'intercanviar experiències i construir coneixement respecte la promoció, implementació, avaluació i institucionalització de l'aprenentatge servei en el context de les universitats catalanes.

La Xarxa ApS(U)CAT està formada per professorat de totes les universitats catalanes i resta oberta també a les entitats amb qui es desenvolupen els projectes d'aprenentatge servei, a més dels i les estudiants interessats.

4. Les universitats públiques catalanes: compromís i responsabilitat social a escala local i global (III)

Global University Network for Innovation (GUNI)

- Xarxa creada el 1999 per UNESCO, United Nations University (UNU) i la UPC. L'ACUP en té el Secretariat i la Presidència
- +210 membres de 78 països d'arreu del món: Institucions d'Educació Superior, Centres de Recerca, Càtedres UNESCO...
- Oficines Regionals actives a Amèrica Llatina i El Carib, Àfrica i Àsia i El Pacífic

Missió

Enfortir el rol de l'educació superior a la societat. Contribuir a la renovació de les visions i polítiques d'educació superior a tot el món sota una visió de servei públic, rellevància i responsabilitat social.

4. Les universitats públiques catalanes: compromís i responsabilitat social a escala local i global (IV): GUNi - Nova línia estratègica ODS

➤ Congrés Internacional sobre ODS

- Biennal
- 1ra Edició celebrada el setembre de 2017
- 2na Edició 2019
- +60 ponents d'arreu del món i de diferents disciplines

➤ Grup d'Experts en Educació Superior i ODS

SDSN, EUA, ACCD, CADS, EEAC, PRIA, UNESCO Chair in Community-based Research, AASHE, Earth Charter, ARIUSA, UNU-RCEs

→ Objectiu: Compartir coneixements de diferents entorns i cultures, presentar casos pràctics, editar publicacions, fer recomanacions per a l'assoliment dels ODS

**Moltes gràcies!
A la vostra disposició!**

[ACUP - www.acup.cat](http://www.acup.cat)

[GUNI - www.guninetwork.org](http://www.guninetwork.org)

[Web personal: www.josepmvilalta.com](http://www.josepmvilalta.com)